

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษา เรื่องพระวินัยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่เกี่ยวข้องกับ
คฤหัสถ์ในการเป็นผู้ให้และผู้รับ ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพระวินัยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาท ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ให้และผู้รับ
 2. เพื่อศึกษาแนวทางการประพฤติปฏิบัติของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในการเป็นผู้ให้และผู้รับ
 3. เพื่อศึกษาแนวทางการประพฤติปฏิบัติของคฤหัสถ์ที่เกี่ยวข้องกับพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทในการเป็นผู้ให้และผู้รับ
- โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร ซึ่งมีแนวทางในการวิจัยดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านรูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร โดยได้ศึกษาค้นคว้าจากพระไตรปิฎกอันเป็นข้อมูลปฐมภูมิ เอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของพระภิกษุสงฆ์ พระวินัยของพระภิกษุสงฆ์ รวมถึงหลักการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเพื่อเอื้อเพื่อต่อพระธรรมวินัยในสถานภาพการณปัจจุบันอันประกอบด้วยการวิเคราะห์เอกสาร(Content analysis) ทั้งที่เป็นข้อมูลต่าง ๆ ในชั้นปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เพื่อนำมาวิเคราะห์หลักประพฤติปฏิบัติตัวให้ถูกต้องของคฤหัสถ์ ในเวลาที่เกี่ยวข้องกับพระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตทางด้านเนื้อหาเป็นการศึกษาพระวินัยของพระภิกษุสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในข้อที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ให้และผู้รับในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยได้ศึกษาขอบเขตของเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. การศึกษาพระวินัยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาท เฉพาะข้อที่เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์

2. การศึกษาแนวทางการปฏิบัติตนของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทในเวลาที่เป็นผู้ให้และผู้รับ

3. การศึกษาแนวทางการประพฤติปฏิบัติตัวให้ถูกต้องของคฤหัสถ์ในเวลาที่เป็นผู้ให้และผู้รับในส่วนที่ต้องเกี่ยวข้องกับพระภิกษุสงฆ์ตามหลักพระธรรมวินัยในพระพุทธศาสนาเถรวาท

การดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่แสดงถึงพระวินัยของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาท เฉพาะข้อที่เกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในส่วนของความเป็นผู้ให้และผู้รับ
2. ข้อมูลที่แสดงถึงหลักปฏิบัติตนของพระภิกษุในพระพุทธศาสนาเถรวาทในเวลาที่เป็นผู้ให้และผู้รับ
3. ข้อมูลที่แสดงหลักการประพฤติปฏิบัติตัวให้ถูกต้องของคฤหัสถ์ในกรณีที่เป็นผู้ให้และผู้รับที่ต้องเกี่ยวข้องกับพระภิกษุตามหลักพระวินัยในพระพุทธศาสนาเถรวาท

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป (drawing and verifying conclusion) โดยดำเนินการเมื่อทำข้อสรุปชั่วคราว และได้ทำการถ่วงถ่วงกำจัดข้อมูลที่เกิดความจำเป็นซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อเนื้อหาสาระน้อย และไม่สัมพันธ์กับประเด็นที่จะศึกษาน้อยทิ้งไป เพื่อให้ได้เนื้อหาที่มีความสอดคล้องเอื้อประโยชน์ต่อการทำการวิจัยให้ได้มากที่สุด ดังนั้นจึงดำเนินการสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า การตรวจสอบในข้อมูลปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และกัมภีร์รุ่นต่าง ๆ ดังนี้

1. การตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation) คือ เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกตในสถานการณ์ที่ต่างกัน เพื่อสังเกตข้อมูลในเรื่องเดียวกัน โดยผู้วิจัยจะไม่ปักใจว่าข้อมูลที่

ได้มาตั้งแต่แรกน่าเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้นำความรู้จากแหล่งข้อมูลที่เป็นปฐมภูมิคือพระวินัยปิฎกเป็นเบื้องต้น ข้อมูลชั้นทุติยภูมิ คือชั้นรองลงมาเรียกว่าชั้นนอรรถกถา พร้อมด้วยคัมภีร์มหาปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สมันตปาสาทิกา เป็นต้น มาประมวลเข้าด้วยกันแล้วก็รวมได้เป็นเพียงข้อมูลสองแหล่งคือ ข้อมูลที่เหมือนแบบแรก และข้อมูลที่ตรงข้ามกับแบบแรกซึ่งเรียกได้ว่าแบบที่สอง และแสวงหาข้อมูลต่อไปจนพบข้อมูลแบบที่สาม ข้อมูลที่ต่างไปจากที่หนึ่งและแบบที่สองถือเป็นข้อมูลแหล่งที่สาม เพื่อใช้สังเคราะห์ข้อมูลในแบบที่หนึ่งและแบบที่สอง เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เป็นพระพุทธรูปที่พระพุทธรองค์ได้ตรัสไว้ที่เอื้อต่อการธำรงอยู่ได้ ของ พระพุทธศาสนาในทุกยุคทุกสมัยได้

2. การตรวจสอบในข้อมูลปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และคัมภีร์รุ่นต่าง ๆ เพื่อดูความครบถ้วน และคุณภาพของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลที่มีความคงที่ไม่คลาดเคลื่อน และเชื่อถือได้ว่าครบถ้วนและมีคุณภาพเพียงพอในการที่จะเป็นข้อมูลในการทำการวิจัยได้ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ชาวพุทธและผู้สนใจที่จะศึกษาจะต้องรู้จะต้องเข้าใจให้ตรงกันให้ได้ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)2547, หน้า 32)

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลโดยอธิบายพรรณนาตามประเด็นที่ค้นหา เพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นสำคัญ